

به نام خدا

بیانیه مبارزه با پول شویی و تامین مالی تروریسم بانک صادرات ایران

هدف

پول شویی و تامین مالی تروریسم، پدیده‌ای است که امروزه به یکی از معضلات جهانی تبدیل شده و نظام های مالی را با چالش مواجه نموده است. از این رو، کشورها و مجامع بین المللی عزم خود را جزم کرده اند تا با آثار و تبعات مخرب این پدیده مبارزه نمایند. جمهوری اسلامی ایران نیز همگام با دیگر کشورها این پدیده را جرم انگاری نمود و در همین راستا قانون «مبارزه با پول شویی و تامین مالی تروریسم» را مصوب نموده است.

تطبیق با قانون مبارزه با پول شویی و تامین مالی تروریسم

بانک صادرات ایران با دارا بودن یکی از گسترده ترین شبکه شعب در ایران و همچنین بیشترین تعداد شعب خارج از کشور به عنوان بانکی پیشرو، در راستای اجرای قانون مبارزه با پول شویی و تامین مالی تروریسم، اقدامات خود را متناسب با دستورالعمل های ابلاغی بانک مرکزی جمهوری اسلامی طراحی نموده و بخشنامه ها و رویه های خود را بصورت مداوم و مستمر هم سو با تغییرات مقررات، بازنویسی و بروزرسانی می نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقررات مبارزه با پول شویی را در قالب دستورالعمل هایی به شرح ذیل تبیین و به منظور اجراء به بانک ها و موسسات مالی ابلاغ نموده و بانک صادرات ایران نیز ملزم، مکلف و متعهد به اجرای آن می باشد.

۱. دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان ایرانی مؤسسات اعتباری
۲. دستورالعمل اجرایی نحوه گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر
۳. دستورالعمل شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی
۴. دستورالعمل نحوه تعیین سطح فعالیت مورد انتظار مشتری در مؤسسات اعتباری
۵. دستورالعمل رعایت مقررات مبارزه با پول شویی در حوزه نظام های پرداخت و بانکداری الکترونیکی
۶. دستورالعمل لزوم رعایت مقررات مبارزه با پول شویی در روابط کارگزاری و شناسایی بانک های پوسترهای
۷. دستورالعمل نحوه مراقبت از اشخاص مظنون در مؤسسات اعتباری
۸. دستورالعمل نحوه ارسال اسناد و مدارک مشتریان مؤسسات اعتباری به نشانی پستی آنها
۹. دستورالعمل مجموعه اقدامات و تدابیر لازم برای حصول اطمینان از رعایت مقررات مبارزه با پول شویی در واحدهای برون مرزی مؤسسات اعتباری
۱۰. آیین نامه مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانکها
۱۱. دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان خارجی مؤسسات اعتباری
۱۲. دستورالعمل نحوه اعمال دقت و نظارت ویژه هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص سیاسی خارجی در مؤسسات اعتباری
۱۳. دستورالعمل اجرایی مبارزه با پول شویی در صرافی ها

سیاست پذیرش مشتری

بانک صادرات ایران در راستای اجرای قوانین و مقررات مذکور و همچنین رعایت استانداردهای بین المللی اقدامات متنوع و متناسبی را طراحی و در دست اجرا دارد که از آن جمله می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- گشایش هر نوع حساب منوط به شناسایی مشتری، بر اساس اسناد معتبر است.
- هویت و مشخصات ابرازی از سوی مشتری و نماینده (ولی، وصی، قیم و وکیل) وی از طریق تطبیق با اسناد معتبر و صحت سنجی با مراکز اطلاعات حاکمیتی شناسایی و استعلام می گردد.
- قبل از افتتاح حساب، کنترل های لازم به منظور اطمینان از اینکه، مشخصات متقاضی افتتاح حساب با مشخصات اشخاصی که افتتاح حساب برای آن ها مجاز نیست، مطابقت نداشته باشد.
- طبقه بندی مشتریان بر اساس مولفه هایی همچون موقعیت اجتماعی، شغلی، وضعیت مالی، نوع و ماهیت فعالیت حرفه ای، پیشینه مشتری، موطن اصلی، حساب های مرتبط با دیگر شاخص های با اهمیت که در پوشش ریسک های محتمل موثر است صورت گرفته و دائماً بروز رسانی می گردد.
- اطلاعات مشتریان محرمانه تلقی شده و آموزش و اقدامات لازم به منظور پیشگیری از افشاء و استفاده غیر مجاز از آنها صورت گرفته است.
- خودداری از ارائه خدمات به مشتریانی که اطلاعات غیرواقعی ارائه داده و معرفی به واحد اطلاعات مالی
- خودداری از ارائه خدمات به اشخاصی که از ارائه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز خودداری می کنند؛ صرفی های غیر مجاز؛ اشخاصی که به حکم مراجع ذیصلاح حق افتتاح حساب ندارند؛ اشخاص ایرانی فاقد شناسه یا شماره ملی.
- در صورت عدم مطابقت سطح فعالیت مورد انتظار تعیین شده با سطح فعالیت مشتری موارد به نحو مقتضی به واحد اطلاعات مالی گزارش می گردد.

شناسایی مشتریان (KYC)

بر اساس قوانین و مقررات تعیین شده، به هنگام ارائه تمامی خدمات بانکی و اعتباری (اعم از خدمات غیر پایه و خدمات پایه) به مشتری (اعم از مشتری گذری و دائمی) و انجام هرگونه عملیات پولی و مالی، شناسایی مشتریان با رویکرد مبتنی بر ریسک در قالب شناسایی اولیه، کامل و مضاعف صورت می پذیرد. به نحوی که کلیه مشتریان به میزان ارتباطی که با بانک برقرار می کنند مورد بررسی و شناسایی قرار می گیرند. این اطلاعات به صورت مداوم و مستمر بروز رسانی می گردد.

در این مورد با اتصال به پایگاههای اطلاعاتی حاکمیتی، اطلاعات و اصالت اسناد هویتی مشتریان بصورت برخط صحت سنجی شده و در صورت وجود هرگونه ابهام در اطلاعات یا مستندات با تحقیق از سایر نظام ها و اخذ استعلام از مراجع ذیربط قانونی نسبت به رفع ابهام و شناسایی مشتری اقدام می گردد. بدیهی است تا زمان رفع ابهامات ارائه خدمت به این دسته از مشتریان متوقف می گردد.

رویکرد مبتنی بر ریسک (RBA)

از آنجائیکه جرائم سازمان یافته مهمترین منشاء پول‌های آلوده بوده و عواید حاصل از این دسته جرائم مسیری بهتر از شبکه بانکی ندارند، بانک صادرات با دقت و اهتمام ویژه ریسک‌هایی که می‌تواند به بانک تحمیل شود را شناسایی و ترتیبات مناسب اتخاذ می‌نماید به نحوی که عملکرد مشتریان با ریسک بالاتر در دوره‌های زمانی کوتاه تری مورد ارزیابی و رصد قرار گیرند.

همکاری و هماهنگی ملی

از آنجائیکه جرم پول‌شویی دارای اثرات ملی و فرا سازمانی بوده، مبارزه با آن نیز در قالب مبارزه‌ای همه جانبه و با بهره‌گیری از جمیع نیروهای قضایی و انتظامی صورت می‌پذیرد. از این رو بانک صادرات ایران برای حل این معضل با سازمان‌های مختلف دارای صلاحیت، همکاری‌های لازم را دارد.

گزارش دهی معاملات مشکوک (STR) و (CTR)

بانک صادرات برای سطوح مختلف ساختاری خود (صف و ستاد) معیارهای متناسبی را برای تشخیص معاملات مشکوک تدوین و از سامانه و الگوریتم‌های تخصصی مبارزه با پول‌شویی برای شناسایی و کشف عملیات مشکوک استفاده می‌نماید، به نحوی که علاوه بر جلوگیری از تراکنش‌های مشکوک، در کمترین زمان ممکن پس از انجام، تراکنش قابل ردیابی و شناسایی بوده و در اسرع وقت بصورت محرمانه در اختیار واحد اطلاعات مالی قرار می‌گیرد. گزارش جریان وجوه نقد بالاتر از سقف مقرر نیز پایان هر روز بصورت اتوماتیک استخراج، بررسی و به منظور اقدامات بعدی در اختیار واحد مذکور قرار می‌گیرد.

روابط کارگزاری

بانک صادرات با بهره‌گیری از پرسش‌نامه ولفسبرگ و همچنین چک لیست‌های مورد نظر خود که دربردارنده سیاست‌های داخلی و ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد نسبت به اخذ اطلاعات و مستندات اقدام و مواردی همچون مالکیت، مدیریت، سهامداران، مدیران، زمینه‌های اصلی فعالیت، محل استقرار، دستورالعمل‌ها و رویه‌های داخلی، چگونگی اجرای کنترل‌های داخلی، تطبیق مقررات و... را برای ارزیابی عملکرد بانک کارگزار در خصوص رعایت مقررات ضد پول‌شویی به خصوص در رویه‌های شناسایی مشتریان مورد بررسی و مذاقه قرار داده و پس از اطمینان از اینکه کشور محل استقرار بانک خارجی دارای قوانین و مقررات مناسب در زمینه مبارزه با پول‌شویی بوده و آنها را به شیوه‌ای مناسب، عملیاتی کرده است و همچنین سوء شهرت حاکی از نقض مقررات نداشته و جزو بانک‌های پسته‌ای نباشد؛ اقدام به برقراری روابط کارگزاری می‌نماید.

نگهداری سوابق

کلید اسناد و مستندات مربوط به شناسایی مشتریان، چه اسناد و اطلاعاتی که در ابتدای برقراری رابطه تجاری از ایشان

اخذ می‌گردد و چه اسنادی که در مرحله به روزرسانی اطلاعات مشتریان، دستخوش تغییر و اصلاح می‌گردند؛ اسناد نقل و انتقال و تراکنش‌های مالی و اعتباری مشتریان برابر ضوابط ابلاغی از سه سال تا ده سال بصورت محرمانه ثبت، ضبط و نگهداری می‌شود.

نظارت و حسابرسی

کلیه تراکنش‌های مالی توسط سیستم‌های هوشمند مبارزه با پول‌شویی و تحت الگوریتم‌های متنوع بصورت مستمر بررسی و رفتار حساب‌ها و اکاوی می‌گردد. از طرفی نظارت و بازرسی‌های میدانی بصورت دوره‌ای و سالیانه و با رویکرد ریسک محور صورت می‌پذیرد.

آموزش

با هدف آشنایی و ارتقاء سطح آگاهی پرسنل با مبانی پول‌شویی و طرق مبارزه با آن، دوره‌های آموزشی مختلفی طراحی گردیده که حضور و اخذ نمره قبولی در آن برای کلیه پرسنل اجباری می‌باشد. از طرفی مطالب آموزشی بصورت سالیانه مورد بازنگری قرار گرفته و مفاهیم جدید، یافته‌های حائز اهمیت و مطالب آموزشی که می‌تواند ریسک‌های مرتبط با پول‌شویی را کاهش دهد، بازنویسی می‌گردد.

از سوی دیگر دوره‌ها، کارگاه‌ها و سمینارهای تخصصی با هدف ارتقاء آگاهی گروه‌های هدف، طراحی و در فواصل مختلف ارائه می‌گردد.